

Gewijzigde verordeningen als gevolg van de Verzamelwet SZW 2015 (ofwel Veegwet SZW 2015) en het herstellen van enkele omissies

Aan de raad,

Voorgeschiedenis / aanleiding

In november 2014 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de Verzamelwet Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2015. Deze reparatiewetgeving betreft wijzigingen die na inwerkingtreding van de Participatiewetgeving zijn aangebracht, alsmede enkele technische fouten die zijn hersteld. Sommige wijzigingen maken dat enkele, door de raad aangenomen verordeningen, dienen te worden gewijzigd. Voorts zijn enkele praktische omissies in de verordeningen gerepareerd. De wijzigingen dienen in te gaan met terugwerkende kracht per 1 januari 2015.

Voorgesteld besluit

1. Het college stelt de raad voor de navolgende verordeningen, in werking tredend met ingang van 1 januari 2015, vast te stellen:
 - Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II)
 - Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II)
 - Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II)
2. - Voorts stelt het college voor om met ingang van 1 januari 2015 uitvoering te geven aan de vrijlatingen genoemd in artikel 31, tweede lid, onder n en r van de Participatiewet, artikel 8, lid 2 en 5 van de IOAW en artikel 8, lid 3 en 9 van de IOAZ en aansluitend hierop uitvoering te geven aan de activeringspremie parttime arbeid zoals genoemd in artikel 15 van de Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II).
 - Kennis te nemen van de omissie rond de activeringspremie fulltime arbeid en in te stemmen om hier geen consequenties aan te verbinden voor de betrokken personen.
3. Het college stelt de raad verder voor om met ingang van 1 januari 2015 de navolgende verordeningen in te trekken:
 - Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015'
 - de Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015
 - de maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015

Toelichting

In de Verzamelwet 2015 zijn de fouten hersteld en de – technische- wijzigingen na invoering van de Participatiewet opgenomen. De verordeningen op grond van de Participatiewet zijn op deze reparatiewetgeving beoordeeld en waar nodig aangepast. De verordeningen: 'Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlemmerliede en Spaarnwoude

2015', de 'Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015' en de 'Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015' behoeven wijziging. Bij de overige verordeningen is er geen sprake van door te voeren wijzigingen.

Omissies buiten het kader van de Verzamelwet SZW 2015 zijn in dit voorstel ook meegenomen. Het betreffen de onderwerpen reiskosten als gevolg van een re-integratietraject en de activeringspremie. De wijzigingen dienen in te gaan met terugwerkende kracht per 1 januari 2015.

Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II):

- In deze Verordening dienen de woorden "met voltijds arbeid" in artikel 2 te worden verwijderd.

Artikel 2. Komt dan te luiden: "een persoon niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon".

Dezelfde wijziging dient te worden doorgevoerd in de Algemene Toelichting onderaan blad 1 van de verordening.

Toelichting: Deze verruimende bepaling is opgenomen in de nota van wijziging op de Verzamelwet SZW 2015.

- In de artikelsgewijze toelichting dient het onderdeel C zoals genoemd bij artikel 34 a vijfde lid, 35 vierde lid en 36 derde lid wet WIA te worden verwijderd.

Toelichting: Onderdeel C betreft een foutieve verwijzing naar deze wet.

Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II).

- In de toelichting onder het kopje 'Algemeen' dient 'Persoonlijke ondersteuning' te worden toegevoegd.

Toelichting: ' Persoonlijke ondersteuning' is niet meer facultatief , maar wordt genoemd in artikel 10 eerste lid van de wet.

- In artikel 1 en 3 van de toelichting dient het onderdeel C zoals genoemd bij artikel 34 a vijfde lid, 35 vierde lid en 36 derde lid wet WIA te worden verwijderd.

Toelichting: onderdeel C betref een foutieve verwijzing naar deze wet.

Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II)

- Bij het onderdeel: "Gelet op ": dient onderdeel e te worden toegevoegd. Deze zin komt dan als volgt te luiden : "artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel a en e, van de Participatiewet".

Toelichting: De grondslag voor afstemming van de re-integratieplicht van alleenstaande ouders was abusievelijk verdwenen in de Invoeringswet en verkeerd opgenomen in de verzamelwet. In de nota van wijziging is dit hersteld en is de grondslag verplaatst naar artikel 8 lid 1 onderdeel e van de Wet.

- Artikel 11 lid 2 ; verwijderen ; "het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen".

Toelichting: Dit staat al in de wet en wordt verder niet als onderdeel opgesomd.

- Artikel 11 lid 2 sub b ; schrappen de verwijzing 'als bedoeld in artikel 44 a van de Participatiewet, voor zover het gaat om een belanghebbende jonger dan 27 jaar,....."

Toelichting: artikel 44a handelt over het plan van aanpak. Uit de in de toelichting van artikel 9 lid b opgenomen verwijzing naar de motie Kerstens/Schouten blijkt echter dat het meewerken aan en opstellen van een plan van aanpak uitdrukkelijk geldt voor de doelgroep jonger dan 27 jaar. Met het schrappen van de verwijzing naar artikel 44a voldoet dit lid aan de doelstelling.

- Artikel 13 lid 1 ; foutieve verwijzing naar artikel 9. Moet artikel 10 zijn.
- Artikel 13 lid 3 ; Tekstgedeelte verwijderen vanaf : " In afwijking van het eerste lid kan bij incidentele of.....'.tot einde van lid 3.

Toelichting: Het betreft hier exact dezelfde tekst als opgenomen in artikel 13 lid 4

- Artikel 15: verwijderen lid 2 onder gelijktijdige wijziging van lid 1 die dan als volgt komt te luiden: "...als bedoeld in artikel 9, zesde lid, van de Wet, alsmede artikel 37 , eerste lid, onder g, van de IOAW en artikel 37, eerste lid onder g, van de IOAZ....".
- Ook in de toelichting op de verordening is het onderscheid tussen de Participatiewet en de IOAW en IOAZ aangepast

Toelichting: Het betreft hier de verplichting om zich te onthouden van zeer ernstige misdragingen jegens hen die belast zijn met de uitvoering van de wet. In de Verzamelwet is geregeld dat er ook in het kader van de IOAW en IOAZ geen samenhang meer hoeft te zijn tussen de gedraging en het niet nakomen van verplichtingen zoals dat voorheen wel het geval was. Het is een 'zelfstandige verplichting' geworden.

Overige wijzigingen:

Reiskosten

In de Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 is in de toelichting van artikel 14 de voorziening reiskosten en de voorwaarden waaronder deze wordt verstrekt toegevoegd. Hierdoor is staand beleid vastgelegd. De kosten zijn al opgenomen in de begroting van het Participatiebudget 2015.

Activeringspremie

In de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) was een inkomstenvrijlating opgenomen, waarbij een deel van het parttime inkomen tijdelijk niet met de uitkering werd verrekend. Als voorwaarde werd gesteld dat de stimulering door deze vrijlating, naar het oordeel van het college, moest bijdragen aan de arbeidsinschakeling. De gemeenten Heemstede, Bloemendaal en Haarlemmerliede en Spaarnwoude hebben "bijdragen aan de arbeidsinschakeling" nader gedefinieerd. Alleen in situaties waarin parttime arbeid een opstap was naar full time arbeid werd deze wettelijke vrijlating toegepast. Uitkeringsgerechtigden die parttime inkomsten hadden, zonder dat dit een opstap was naar full time arbeid, kwamen wel in aanmerking voor een gemeentelijke activeringspremie. Dit is de reden dat in de re-integratieverordening, geldend onder de WWB, een activeringspremie

was opgenomen. Naast deze activeringspremie bestond ook een premie bij volledige uitstroom uit de uitkering als gevolg van het aanvaarden van een dienstbetrekking.

In de Participatiewet (en de IOAW en de IOAZ) is de mogelijkheid om inkomsten vrij te laten uitgebreid met de doelgroep van personen met een medische urenbeperking. Deze groep werd onder de WWB niet apart benoemd in de wet en viel daarmee onder de gemeentelijke activeringspremie. Hiermee wordt vanaf 1 januari 2015 vrijwel de gehele doelgroep in de wet bediend. Voor de medisch urenbeperkten is de inkomstenvrijlating in duur onbeperkt. Voor de overige doelgroepen is deze vrijlating echter gemaximeerd.

Bij het opstellen van de vigerende re-integratieverordening zijn de premies niet meer opgenomen. De premie voor volledige uitstroom is bewust niet meer opgenomen. Reden hiervoor is dat uit onderzoek in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is gebleken dat de activeringspremie op zich geen effect heeft op uitstroom uit de uitkering. De premie voor parttime arbeid is abusievelijk niet meer opgenomen in de vigerende verordening. Uit dit zelfde onderzoek blijkt dat er wel een relatie lijkt te bestaan tussen de activeringspremie en het behoud van parttime arbeid.

Nu de activeringspremie parttime arbeid niet meer als voorziening in ons beleid is opgenomen constateren wij dat voor de doelgroep die geen medische urenbeperking heeft op termijn een situatie ontstaat waarbij zij geen financieel voordeel meer hebben van het verrichten van parttime arbeid, omdat de vrijlating in de wet is gemaximeerd op een bepaalde periode. Dit kan worden opgelost door de activeringspremie parttime arbeid weer in te voeren.

Argumenten voor herinvoeren van de activeringspremie:

- Het financieel stimuleren om arbeid te gaan verrichten of te behouden, kan veel voordelen opleveren: het opdoen van werkervaring, je nuttig voelen en de kans op urenuitbreiding in de toekomst en daarmee op uitkeringsonafhankelijkheid
- Behalve de voordelen voor de uitkeringsgerechtigde levert het ook voordelen op voor de gemeente. De kosten van de activeringspremie komen ten laste van participatiebudget, echter door het verrekenen van inkomsten wordt een besparing op het BUIG-budget gerealiseerd van minimaal vier keer het bedrag dat wordt uitgegeven via het participatiebudget (De volledige inkomsten worden gekort op de uitkering en de activeringspremie is 25% van het inkomen met een maximum van € 575 per jaar).
- Met werken zijn vrijwel altijd aanvullende kosten gemoeid (denk bijvoorbeeld aan aanschaf van passende kleding of het vieren van de verjaardag op het werk). Deze premie zou kunnen worden gebruikt om deze kosten te voldoen.
- De situatie van uitkeringsgerechtigden op de arbeidsmarkt is veranderd. In steeds meer gevallen is het voor uitkeringsgerechtigden gewoon geworden om een parttime baan of 'baan met 0-urencontract' te verkrijgen.

Argumenten tegen het herinvoeren van de activeringspremie:

- Het verkrijgen en behouden van arbeid (van welke duur dan ook) is een basisverplichting vanuit de wet- en regelgeving. Handhaving hiervan kan worden afgedwongen door negatieve prikkels zoals het opleggen van maatregelen.

Het is onze overtuiging dat positieve prikkels beter werken dan negatieve prikkels.

Naast controle op de inzet van een bijstandsgerechtigde op het uitkeringsonafhankelijk worden kan door middel van de activeringspremie een financiële prikkel worden gegeven om door te gaan of te starten met parttime werkzaamheden.

Voorgesteld wordt daarom om aansluitend op de maximale periode van de vrijlatingen genoemd in artikel 31, tweede lid, onder n en r van de Participatiewet, artikel 8, lid 2 en 5 van de IOAW en artikel 8, lid 3 en 9 van de IOAZ de activeringspremie parttime arbeid op te nemen onder artikel 15 van de Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II). Tevens wordt voorgesteld om de activeringspremie ambtshalve steeds in de eerste maand na afloop van een jaar betaalbaar te stellen. Dit betekent een toename van kosten. In 2014 hebben in Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2 personen de premie parttime arbeid aangevraagd. In werkelijkheid werden voor 15 personen in meer of mindere mate parttime inkomsten verrekend met de uitkering. De omschakeling naar een ambtshalve verstrekking wordt ook gerealiseerd om het niet-gebruik van voorzieningen tegen te gaan en de uitvoeringslasten te drukken.

Hoewel de activeringspremies met ingang van 1 januari 2015 niet meer waren opgenomen in de verordening, is abusievelijk de uitvoering van deze regelingen doorgegaan. Door de activeringspremie parttime arbeid weer op te nemen in de verordening is de wettelijke grondslag hiervoor hersteld. Dit geldt niet voor de activeringspremie full time arbeid. Vanaf juni worden aanvragen hiervoor niet meer in behandeling genomen.

Er zijn een gering aantal aanvragen voor de activeringspremie fulltime arbeid toegekend. Voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude gaat dit om maximaal 2 aanvragen met een totale schadelast van € 1150. Deze kosten zijn inmiddels voldaan uit het Participatiebudget. Voorgesteld wordt om hier voor de betrokken personen geen nadere consequenties aan te verbinden.

Financiële aspecten

De activeringspremie parttime arbeid is het enige onderdeel dat financiële gevolgen heeft. Nu de activeringspremie ambtshalve wordt toegekend moet Haarlemmerliede en Spaarnwoude rekening houden met extra kosten van maximaal € 8.000 per jaar. Hierbij is rekening gehouden met de besparing vanwege het wegvallen van de premie volledige uitstroom. Deze extra kosten worden meegenomen in de evaluatie van het uitvoeringsprogramma Participatiebudget en kunnen binnen de middelen van het Participatiebudget worden opgevangen.

Juridische aspecten

- Wet van 26 november 2014 tot wijziging van enkele wetten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Verzamelwet SZW 2015, ofwel Veegwet SZW 2015).
- Artikel 31, tweede lid, onder n, r en z van de Participatiewet.
- Artikel 8, lid 2, 5 en 7 van de IOAW.
- Artikel 8, lid 3, 9 en 11 van de IOAZ.
- Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II):
- Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II).
- Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II).

Communicatieve aspecten

Bekendmaking van de besluiten vindt plaats door plaatsing op CVDR, plaatsing in het elektronische gemeenteblad, plaatsing op de website van de IASZ en vermelding in nieuwsbrieven.

Vervolgstappen

n.v.t.

Voorstel

4. Het college stelt de raad voor de navolgende verordeningen, in werking tredend met ingang van 1 januari 2015, vast te stellen:
 - Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II)
 - Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II)
 - Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II)
5. - Voorts stelt het college voor om met ingang van 1 januari 2015 uitvoering te geven aan de vrijlatingen genoemd in artikel 31, tweede lid, onder n, r en z van de Participatiewet, artikel 8, lid 2, 5 en 7 van de IOAW en artikel 8, lid 3, 9 en 11 van de IOAZ en aansluitend hierop uitvoering te geven aan de activeringspremie parttime arbeid zoals genoemd in artikel 15 van de Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 (II).
 - Kennis te nemen van de omissie rond de activeringspremie fulltime arbeid en in te stemmen om hier geen consequenties aan te verbinden voor de betrokken personen.
6. Het college stelt de raad verder voor om met ingang van 1 januari 2015 de navolgende verordeningen in te trekken:
 - Verordening individuele studietoelage Participatiewet Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015'
 - de Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015
 - de maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015

Halfweg, 29 september 2015
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiligers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris